

ΜΙΧ. ΑΘ. ΚΑΛΙΝΔΕΡΗ, Χαρίσιος Μεγδάνης, 'Ανάτυπον ἐκ τῆς «Οἰκοδομῆς», 'Επετηρίδος τῆς 'Ι. Μητροπόλεως Κοζάνης, ἐν Κοζάνῃ 1964, σχ. 8ον, σελ. 26.

Εἰς τὴν μελέτην τοῦ ταύτην ὁ συγγραφεὺς συνεχίζων τὰς ἀπὸ μακρῶν ἐτῶν ἐρευνητικὰς τοῦ ἐργασίας διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς περιοχῆς τοῦ διαπραγματεύεται περὶ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἔργου τοῦ λογίου ἱερέως Χαρισίου Μεγδάνη, ἑνὸς ἐκ τῶν ἐξεχόντων Κοζανιτῶν τῆς ἐποχῆς τῆς Τουρκοκρατίας. Ἐλέγχων ὁ συγγραφεὺς τὰς ὑπαρχούσας περὶ Μεγδάνη πληροφορίας τὰς συμπληροῖ καὶ δίδει ἀπικριβωμένην εἰκόνα τῆς καταγωγῆς αὐτοῦ, τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων του.

'Αναλῶν τὰ δημοσιευμένα ἔργα τοῦ Μεγδάνη καὶ τὰ ἀνέκδοτα σχεδιάσματά του ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς λεπτομερείας τοῦ βίου του ῥίπτει ὁ συγγραφεὺς φῶς εἰς τὴν προσωπικότητα τοῦ παλαιοῦ λογίου τῆς Κοζάνης καὶ εἰς τὰς ἐσωτέρας κλίσεις του.

'Ἡ Κοζάνη, κέντρον παιδείας ἀνωτέρας ἀπὸ τοῦ 1668, πλήρης ἐγκαυχήσεως διὰ τοὺς ἐπὶ σειρὰν γενεῶν σχολάρχας τῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ πολὺς Εὐγένιος Βούλγαρις, ἐφρονημάτιζε μὲ τὴν πνευματικὴν τῆς ὑπεροχὴν τοὺς πολλίτας τῆς, ἐνέπνεεν εἰς αὐτοὺς στοργὴν πρὸς τὸν τόπον των καὶ τοὺς παρῶμα πρὸς δρᾶσιν συγγραφικὴν. Ἐκ τῆς γενικῆς ταύτης διαπιστώσεως ὀρῶμενος ὁ συγγραφεὺς ἐξηγεῖ τὸ πάθος τοῦ Χαρισίου Μεγδάνη, καταγομένου ἐξ οἰκογενείας ἐχούσης ἀρματωλικὴν παράδοσιν καὶ διδασχθέντος τὰ γράμματα τῆς ἐποχῆς του, πρὸς διαρκῆ διεύρυσιν τῶν γνώσεών του καὶ πρὸς σύνθεσιν αὐτῶν.

'Ἰδιαιτέρως δεικνύει ὅτι τὰ πατρογονικὰ γράμματα τόσον ἐκυρίευσαν αὐτὸν καὶ τόσον τὸν ὤθουν πρὸς τὰς πνευματικὰς ἀπασχολήσεις, ὥστε διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἱερῶσῦνην ἀπεκρύβῃ καὶ ἀπεδήμησεν ἐπὶ τριετίαν, ἀναγκασθεὶς δὲ μετὰ ταῦτα νὰ ἱερῶθῃ περιώρισεν εἰς τὸ ἐλάχιστον τὴν θρησκευτικὴν του δραστηριότητα ἀσχολούμενος κυρίως μὲ τὸ συγγραφικὸν ἔργον. Ἡ συγγραφικὴ του παραγωγὴ ὑπῆρξε ποικίλη καὶ ἐστράφη εἰς θέματα τῆς ἀρχαίας θρησκείας, εἰς κατηχητικὰ καὶ ὀδηγητικὰ τῆς χριστιανικῆς πίστεως, εἰς ἐξεικόνισιν χαρακτήρων, εἰσαγωγὴν εἰς τὴν ποίησιν μὲ βάσιν τοὺς ἀρχαίους ποιητὰς καὶ εἰς γεωγραφικὰς περιγραφὰς τοῦ τόπου του. Τὰ ἀνέκδοτα χειρόγραφα του περιλαμβάνουν 'Ἱστορίαν ἡρώων, Φαρμακολογίαν, Ἐπιτομὴν Παθολογίας, Λεξικὸν τῆς 'Ἱατρικῆς, Λεξικὸν ἐπισημῶν ἀνδρῶν καὶ Συναγωγὴν λέξεων, κυρίως ἱατρικῶν.

'Ὁ Καλινδέρης παρατηρεῖ ὀρθῶς ὅτι ἡ ἐκ τοῦ σχολείου κηθεῖσα ἀρχαιομάθεια ἐνέπνευσεν εἰς αὐτὸν ἀγάπην πρὸς τὴν πνευματικὴν δημιουργίαν τῶν ἀρχαίων μας προγόνων, τὸ αἶσθημα τοῦ χρέους διὰ τὴν σπουδὴν αὐτῆς καὶ τὴν πίστιν του ὅτι ἡ σπουδὴ τῶν παλαιῶν δημιουργημάτων τοῦ Ἔθνους μας θὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Γένους. Ἡ ἀγάπη του αὐτῆ δὲν ὑπῆρξε ξηρὰ καὶ ἄγονος, ἀλλὰ δημιουργικὴ. Ἐνσυνειδήτως συνέδρε τὸν ἐσωτερικὸν βίον τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ τῶν συγχρόνων εἰς τὰ συγγράμματά του καὶ ἀνεζήτηε τὰς ἀρχαίας ἐπιβιώσεις εἰς τὰς σημερινὰς ἐκδηλώσεις. Τὸ ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν Πάνθεον εὗρε τρόπον νὰ τὸ συνδιαλλάξῃ μὲ τὴν χριστιανικὴν πίστιν εἰς τὰς συγγραφὰς του, εἰς τὰς ὁποίας διαφαίνεται ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν τόπον του καὶ τοὺς συμπολίτας του, ἰδίᾳ πρὸς τοὺς νέους, πρὸς οὓς καὶ ἀπευθύνεται ἰδιαιτέρως διὰ τῶν ἐκδόσεών του. Ἡ δεσπάζουσα γραμμὴ εἰς τὰ συγγράμματα τοῦ Μεγδάνη ἦτο ἡ λατρεία τῆς ἀρχαιότητος καὶ ἡ πρὸς αὐτὴν σύνδεσις τῶν συγχρόνων του Ἑλλήνων, ἐξεφράσθη δὲ αὕτη διὰ τῆς ἐπιμόνου καὶ συνεχοῦς ἀφοσιώσεώς του εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐξεικονίσεως τῆς ἐνόητος τῆς παραδόσεως τοῦ Ἔθνους μας.

'Ὁ συγγραφεὺς ἴαν ἐπιτυχῶς καταδεικνύει διὰ τοῦ ἔργου του αὐτοῦ πόσον ἀνεκτίμητος ὑπῆρξεν ἡ σημασία τῶν πατρογονικῶν γραμμάτων διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Γένους, ἔρχεται δὲ ἐπικαίρως νὰ ὑπομνήσῃ εἰς τοὺς νεωτέρους τὸν κίνδυνον τὸν ἐπικρατούμενον ἐκ τῆς διακοπῆς τῆς ἐπαφῆς τῶν νέων τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν πνευματικὴν παράδοσιν τοῦ Ἔθνους των.

ΠΑΝ. Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ